Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 112 (2359) ▪ Субота, 24 червня 2000 року ▪ Ціна договірна

Проект найновішого правопису: що на думці, а що на язиці.

(Продовження теми на 4–5-й стор.).

▪ 1812 р. Французька армія на чолі з Наполеоном почала похід на Москву. Початок Вітчизняної війни.

▪ 1881 р. Народився герой громадянської війни Григорій Котовський.

▪ 1910 р. Народився поет Іван Нехода. Найкращі твори – віршовані казки для дітей.

▪ 1934 р. Переїзд вищих державних і партійних установ України з Харкова до Києва.

▪ 1945 р. У Москві на Красній площі відбувся Парад Перемоги.

24 червня

Ющенко переконаний: інтрига

Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко заявив, що його особисто «не стосується жодне із запитань», поставлених прокуратурою Києва під час порушення кримінальної справи щодо низки посадових осіб Національного банку.

«Я абсолютно переконаний, що дії посадових осіб НБУ та його правління відповідають законодавству. Але має минути кілька місяців інтриг, бо без цього життя в Україні буде нецікавим», — сказав він.

Нагадаємо, що прокуратура Києва порушила кримінальну справу за фактами зловживання службовим становищем працівниками Національного банку України під час розпорядження валютними коштами у 1997—1998 роках. Справу порушили на підставі матеріалів тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з вивчення діяльності Нацбанку.

КОЛЯ і Володимир Ігорович

У колажі Ганни ЦАБУТ використані фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Київські медики дванадцять років тому зробили унікальну операцію дворічному хлопчикові з Шепетівки. Як його справи сьогодні?

Долі цих двох людей перетнулися дванадцять років тому. Миколка Поліщук — учень 8-А класу Шепетівської середньої школи № 6, що на Хмельниччині. Ну чим не типаж для фото про уроки праці, трудового навчання, освоєння професії? Зосереджений погляд, міцні руки, впевненість у собі. І — Володимир Карчемський, кандидат медичних наук, завідуючий відділенням дитячої мікрохірургії Української дитячої спеціалізованої лікарні «ОХМАТДИТ».

Дванадцять років тому літаком санітарної авіації, що здійснив рейс Шепетівка—Київ, дворічного Миколку було доставлено в Республіканський центр дитячої мікрохірургії. Він був без лівої руки, яку відірвало у центрифузі пральної машини. Київські медики зробили унікальну операцію з реплантації руки маленькому пацієнтові. Оперувала бригада з шести лікарів на чолі з В. Карчемським.

(Закінчення на 5-й стор.).

Підбити підсумки і рухатися далі

Напередодні візиту в Україну Голови Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників Лі Пена заступник Голови Верховної Ради Степан Гавриш дав прес-конференцію. Як відзначив Степан Гавриш, цей візит надзвичайно важливий для України. Адже Китай — один з найважливіших і найперспективніших наших партнерів. Він один з перших підтримав незалежність України, і сьогодні в зовнішньоторговельному обороті з цією країною наша держава має найбільше позитивне сальдо (1999 року воно становило 621 млн. дол. при товарообороті 839 млн. дол.). Нині Китай розпочинає нову програму реформ, що відкривають нові перспективи розширення наших економічних відносин.

(Закінчення на 2-й стор.).

Тематику не окреслено, але говорити можна

СЬОГОДНІ в Україну прибуває Голова Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників пан Лі Пен. Візит розпочнеться з відвідання Криму, де заплановано ряд офіційних зустрічей. Завтра Лі Пен має прибути до Києва. Згідно з оприлюдненою програмою, вже в аеропорту «Бориспіль» його зустрічатиме Голова Верховної Ради Іван Плющ — це є красномовним свідченням того, якого значення надають цьому візитові у нас. У столиці високий гість зустрінеться також з Президентом України Леонідом Кучмою та Прем'єр-міністром Віктором Ющенком. Офіційно тематику переговорів не окреслено. Але якщо врахувати політичний та господарський досвід китайського лідера, з ним можна говорити на будь-які теми.

***

Лі Пен народився 1928 року. З 1948 по 1955 роки навчався на енерго-гідротехнічному факультеті Московського енергетичного інституту, був головою Спілки китайських студентів у СРСР. Виробничу кар'єру розпочав з посади заступника начальника електростанції і тривалий час працював саме в цій галузі. З 1987 по 1998-й він — виконувач обов'язків прем'єра і прем'єр Держради. На нинішній посаді — з березня 1998-го.

 Приємного вам відпочинку!

До теплого прийому та ще б теплу воду

Первісна природа Дніпровських плавнів, їх чисте повітря мають привабити на Херсонщину туристів, а заодно й лікувати їх від астми. Такий висновок зробив Петер ван Ален, менеджер Нідерландської урядової програми сприяння управлінню, який відвідав Херсонщину для ознайомлення з її туристичним потенціалом.

Гість побував у заповідниках «Асканія-Нова» та Чорноморському біосферному. Захоплений екзотикою таврійського краю, він зізнався, що вперше за своє доросле життя повернувся в дитинство, коли скуштував свіжовидоєного коров'ячого молока.

Ознайомився пан Ален і з умовами проживання у кращих херсонських готелях «Фрегат» та «Бригантина». На жаль, **як повідомляє наш власний кореспондент Алла Брусилова,** їх репутацію «підмочила» відсутність гарячої води, подачу якої в обласному центрі припинено ще з травня.

 Я вам пишу...

Хто-хто наші гроші віддасть?

Далі розмов про зловживання владою високих чиновників, про розкрадання ними народних грошей справи не йдуть. Крадії тікають по світу, а нам — хіба що ловити вітра в полі. Хто вкрав наші заощадження, знають всі, а відповідати нікому.

П. ЛАВРИНЕНКО.

Ніжин Чернігівської області.

▪ Внаслідок пожежі у приміщенні історико-архітектурної пам'ятки XVII століття «Клеванський замок князя Чарторийського» у Клевані Рівненської області згоріло 250 кв. м шиферної покрівлі.

▪ Від вибуху газового балона під час крадіжки металу в Кобеляках Полтавської області загинула одна і травмовано п'ятьох осіб.

▪ Шістьох мешканців села Песець Хмельницької області госпіталізовано з діагнозом сказ.

P. S.

На шахті «Комсомолець Донбасу» ДХК «Октябрьвугілля» смертельно травмовано майстра-вибуховика

Підбити підсумки і рухатися далі

(Початок на 1-й стор.).

Як зауважив Степан Гавриш, Китай має велике бажання співпрацювати з Україною, вважаючи її традиційно надійним партнером, про що не раз зазначали китайські вищі посадові особи під час нещодавнього візиту делегації Верховної Ради, очолюваної заступником голови парламенту. В Україні очікують, що за результатами переговорів Лі Пена з Головою ВР, Президентом, Прем'єр-міністром нашої держави вдасться в майбутньому підписати угоди про обмін економічними ресурсами, збільшити вплив України на китайський ринок і головне — це сприятиме реалізації спільних проектів. За словами Степана Гавриша, такі проекти очікуються передусім у сфері воєнних технологій. Особливо цікавий проект стосується можливості спільного виробництва або збирання в Китаї українського літака Ан-140, поставок для китайської армії нашого Ан-70. Може йтися і про модернізацію військової бронетехніки на базі харківського заводу ім. Малишева.

Степан Гавриш очікує, що візит Лі Пена сприятиме і розширенню міжпарламентських відносин. Окрім того, він дасть можливість Україні розширити свою політичну присутність на азійському просторі, де Китай нині відіграє лідируючу роль. Щодо можливої співпраці в енергетичній сфері, то заступник голови парламенту вважає, що Україна може допомогти Китаю технологіями з видобування газу та прокладання магістральних газопроводів.

Своїми думками про майбутній візит поділилися і народні депутати, які були в складі парламентської делегації, що відвідала Китай. На думку Олександра Карпова, візит, з одного боку, може стати своєрідним підбиттям підсумків, з другого — дасть новий поштовх для поліпшення економічних відносин. Олександр Заєць розповів про те, як відбувалося реформування економіки Китаю. Депутати вважають, що цей досвід може стати Україні в пригоді.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Під знаком соціальних вимог

Вечірнє засідання 22 червня

Парламентська хроніка

Із поміж майже вісімдесяти законопроектів і постанов, запропонованих на пленарне засідання для прийняття рішення, детально обговорено основні напрями бюджетної політики на 2001 рік — бюджетну резолюцію. Документ узгоджено з усіма фракціями і комітетами. Згідно з ним держбюджет-2001 буде бездефіцитний, передбачено значні кошти на соціальне забезпечення громадян, насамперед ліквідацію заборгованості з пенсій і зарплат, а також зростання зарплат і пенсій.

Бюджетну резолюцію прийнято 269 голосами.

Питання пенсійної реформи у країні набуло гостроти, коли приймали рішення про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення» з пропозиціями Президента України від 14.01.2000 р. Як відомо, цей закон, який передбачав різке підвищення пенсій, Президент не підписав, наклавши на нього вето.

Глава держави пропонує поетапне підвищення пенсій, виходячи з можливостей економіки, що є реальним та позбавленим усякого популізму. Голова правління Пенсійного фонду Борис Зайчук навів дані, які підтверджують, що уряд неухильно намагається діяти саме в такому руслі. Так, наприклад, з початку року заборгованість із виплати пенсій зменшено на 203,5 мільйона гривень. Уряд сподівається, що протягом червня цю заборгованість буде зменшено ще на 100 мільйонів гривень. Міністр фінансів Ігор Мітюков сказав, що наступного року на збільшення пенсій буде виділено щонайменше 1 мільярд гривень.

Однак наводили й інші приклади, коли розмір мінімальної пенсії відповідає хіба що тижневому прожитковому мінімуму. Зрештою більшість погодилася з тим, що треба наполегливо продовжувати розпочату роботу з погашенням заборгованості, залучення додаткових надходжень до Пенсійного фонду, щоб уже з наступного року розпочати поетапне збільшення розміру пенсій.

Вето Президента не було подолано.

На соціально загострених питаннях зосередили увагу народні депутати й під час прийняття рішення про внесення змін до Закону України «Про державні гарантії відновлення заощаджень громадян України».

Голова підкомітету Комітету з питань соціальної політики та праці Олександр Стоян зумів переконати парламентаріїв у необхідності прийняти такий закон. За нього проголосувало 264 народні депутати.

Запропонований досить складний механізм компенсації знецінених заощаджень різним категоріям громадян шляхом заліків у вигляді придбаних товарів та надання різноманітних послуг. Хоч це і не є кардинальним рішенням, наголошували народні депутати, але буде бодай якимось кроком у розв'язанні проблеми, якщо закон підпише Президент.

На вечірньому засіданні, яке пройшло під знаком соціальних проблем, було прийнято і Закон «Про державну соціальну допомогу дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства» з пропозиціями Президента — 324 голоси «за». Розглянуто також низку законопроектів для включення до порядку денного п'ятої сесії ВР.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Запасайтеся... візами, потім — валізами

25 червня — День митної служби України

Напередодні професійного свята у карпатських митників нові клопоти — з 28 червня наша сусідка Словаччина вводить для громадян України візовий режим. З 26 червня в Ужгороді вже працюватиме словацьке консульство, де можна оформити візи. На запитання нашого кореспондента відповідає начальник Карпатської регіональної митниці Анатолій ПЕДЯШКО.

— Скажіть, будь ласка, пане генерале, скількох людей може стосуватися це нововведення?

— Якщо взяти за приклад повний минулий рік, то в обидва боки — з України в Словаччину і навпаки — митниця пропустила 650 тисяч одиниць автотранспорту і півтора мільйона громадян.

Як пояснюють мої словацькі колеги, запровадження візового режиму зумовлене насамперед необхідністю боротьби з криміналітетом, який загрозливо розростається...

— Однак від такого обмеження обидві сторони неминуче зазнають і економічних втрат?

— Безперечно. Адже серед цих півтора мільйона людей багато таких, які їдуть до Словаччини на заробітки, залишають там свою працю і повертаються також не з порожніми руками, закуповуючи тамтешні товари. Найдошкульніше обмеження зачеплять місцеве населення, яке потерпає від безробіття.

— Можливо, для прикордонного краю введуть якийсь пільговий варіант?

— Навряд. Як мені відомо, окремого режиму для населення прикордонних районів не відпрацьовано. Як громадянин я не в захопленні від будь-яких візових режимів. За приклад треба брати Європейський союз, де постійно вдосконалюються умови для вільного пересування громадян із країни в країну. У нас навпаки: ситуація змушуватиме Україну відповісти адекватними заходами стосовно громадян Словаччини.

— Що каже ваш досвід: чи будуть черги на кордоні?

— Гадаю, ні. Буде, як завжди: у перші дні — штиль, порожньо, а потім люди почнуть звикати до нових правил і обкриватимуть візи.

— Дякую за розмову і вітаю митників із професійним святом.

Розмовляв Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Як нам облаштувати судоустрій

Ранкове і денне засідання 23 червня

Головуючий на сесії перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук повідомив про виключення із фракції СДПУ(о) Володимира Фіалковського та про вихід із депутатської групи «Відродження регіонів» Дмитра Табачника. Після цього голова Комітету ВР з питань правової політики Олександр Задорожній запропонував на розгляд у першому читанні проект закону «Про судовий устрій». За його словами, документ унормовує систему судочинства в Україні, закріплює незалежність і самостійність судів, запроваджує новий механізм розподілу та вилучення судових справ з ведення суддів. Передбачається, що кримінальну справу щодо судді можна почати тільки за санкцією Генерального прокурора. Законопроектом передбачено інститут присяжних, тож держава має забезпечити їх належний захист. Однак у депутатів виникло чимало запитань стосовно реальної незалежності суддів від тиску влади, представників бізнесу та кримінальних структур. Чи можлива взагалі незалежність суддів за умов, коли, скажімо, судді арбітражних судів, отримуючи 200 грн. зарплати, приймають рішення на мільйони, запитують депутати. Проте співдоповідач, заступник голови Комітету ВР з питань правової політики Віктор Шишкін, зазначив, що цей законопроект взагалі не може розглядатися у першому читанні, оскільки у Верховній Раді в режимі другого читання перебуває аналогічний законопроект, підготовлений ним і В. Сіренко.

Перший заступник голови Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку Микола Волков представив на розгляд парламенту проект закону «Про обіг векселів в Україні». За його словами, цей документ має узгодити національне вексельне законодавство із Женевською вексельною Конвенцією «Про переказні та прості векселі», оскільки із січня 2000 року вона набрала чинності в Україні. Законопроект підтримав голова Комітету ВР з питань фінансів і банківської діяльності Валерій Альошин.

Парламент розглянув проект закону про внесення змін до статті 46 Закону України «Про виконавче провадження», що покликаний вдосконалити механізм страхових виплат за рішенням суду та проект Постанови «Про затвердження завдань Національної Програми інформатизації на 2000—2002 роки». Чи припустимо в часи, коли стало можливо планувати і здійснювати інформаційні війни, коли світові економічні процеси цілковито залежать від нових інформаційних технологій, спрямовувати на розвиток інформатизації лише один відсоток від і так не надто значної запланованої суми? — запитують депутати.

На завершення сесія розглянула законопроект про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет на 2000 рік», який передбачає компенсацію втрат сільськогосподарських підприємств, завданих весняними заморозками. За словами ініціатора цього законопроекта народного депутата Олександра Черенкова, заморозки цілком знищили 288 тисяч га посівів, тому пропонується виділити з резервного фонду 160 млн. грн. Щоправда, народний депутат Володимир Давидов зазначив, що Комітет ВР з питань бюджету, підтримуючи ідею компенсації, вважає, що прийняття цього рішення можливе тільки після визначення Кабміном джерел його фінансування.

Голосування з обговорених питань заплановано на 6 липня.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Бал з Президентом і міністром

Свято

У столичному палаці культури «Україна» відбувся бал випускників-медалістів столичних навчальних закладів.

Цього року з київських шкіл вийшло 1598 золотих і 1123 срібних медалістів.

Привітати відмінників та їхніх батьків приїхали Президент України Леонід Кучма, столичний голова Олександр Омельченко, міністр освіти та науки Василь Кремень.

За словами Президента, у молоді будуть усі можливості, щоб стати двигунами прогресу, активними учасниками розвитку вітчизняної науки й техніки, культури та освіти. Він також пообіцяв, що такі бали для кращих учнів з усієї України будуть проводитися щорічно, а всі столичні медалісти стануть студентами українських вузів.

Столичний голова Олександр Омельченко зазначив, що такої кількості випускників (загалом у Києві їх більш як 33 тисячі) просто раніше не було.

Під час святкування Президент вручив державні нагороди та посвідчення про присвоєння почесних звань групі педагогів та переможцям Всеукраїнського конкурсу «Вчитель-2000».

Президент України Леонід Кучма з випускниками

У концертній частині вечора виступили майбутні «зірки». Переважно учасники різноманітних художніх гуртків столичних палаців дитячої творчості.

Проте справжньою окрасою свята (судячи із захоплених вигуків та аплодисментів) став виступ гурту «ВВ» з їхніми хітами «День народження» та «Весна».

Богдан ДОВНИЧ.
Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

Контакти

Радять, вимагаючи

Уперше в історії Міжнародного валютного фонду його представник, керівник місії в Україні Юліан Беренгаут зустрічався з профспілковим лідером — Головою ФПУ Олександром Стояном. Профспілки розповіли гостям про скрутне соціально-економічне становище трудящих в Україні й висловили невдоволення (від імені тих самих трудящих) вимогами цієї фінансової організації: підвищенням тарифів на житлово-комунальний і транспортний сервіс без державних дотацій, згортанням низки соціальних програм та ін.

Пан Беренгаут у свою чергу зазначив, що діяльність МВФ спрямована не на підтримку держбюджету, а на стабілізацію національної валюти. Він заявив, що свої соціальні проблеми держава має розв'язувати самостійно через бюджет. А якщо уряд не може забезпечити гідний рівень життя населенню, то треба в цьому чесно зізнатися й адресно допомогти тим людям, які не можуть вижити самостійно. Представники МВФ висловилися негативно проти практики виплати зарплат в Україні натуральним продуктом, а не грошима. При цьому Юліан Беренгаут зазначив, що «ми — лише група іноземців, яка іноді приїжджає сюди і дає поради». Мовляв, і МВФ може помилятися. Проте в Україні ці поради називають вимогами, невиконання яких веде до мораторію на кредити з товстого міжнародного гаманця.

Ольга ВАУЛІНА.

«Обереги» пісні солов'їної

Фестивалі

Учора в Луцьку пролунали позивні першого Молодіжного фестивалю авторської пісні і співаної поезії, акустичної музики «Обереги-2000».

Нинішнє пісенне свято — це відродження знаного на теренах всієї України фестивалю «Оберіг», заснованого ще 1989 року на Волині. Тоді він одразу вибухнув такими іменами, як Марія Бурмака, Тризубий Стас, Левко Бондар, Василь Жданкін. Саме тут, на «Обереzі», дебютувала і стала лауреатом талановита, тоді дванадцятирічна, Ірина Шинкарук.

І тепер традиція відроджується. Протягом трьох фестивальних днів на сцену Волинського театру ляльок вийдуть понад 30 бардів і гуртів з усієї України. Свою мистецьку програму «Інша Волинь» представить лауреат «Оберегу» та «Червоної рути», ідейний натхненник фестивалю, композитор із древнього Володимира-Волинського Сергій Шишкін. Працюватиме нічний творчий клуб «Аполлонова лютня», вперше прозвучить у виконанні рівненського поета Олександра Смика українська класична інтимна лірика.

Завершиться фестивальний марафон гала-концертом на майдані перед пам'ятником Тарасові Шевченку.

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

Кримінал

Такий народ не пропаде

Не встигли на Дніпропетровщині опам'ятатися від самодіяльного видобування нафти і виробництва з неї бензину та солярки, як з'явився новий винахід приватної підприємливості — «виплавляння» дефіцитних феросплавів.

Правоохоронці з управління транспортної міліції на станції Синельникове-1 спіймали на гарячому доволі чисельну групу, котра спеціалізувалася на «виробництві» дуже дорогих сплавів з марганцю. Вночі на перегонах, не зупиняючи потягів, хлопці чіплялися на них і відчиняли нижні люки так званих напіввагонів, в яких перевозять феросплави. Продукція тоннами сипалася на узбіччя колій. Оскільки діяли за чіткими планами операцій, узгоджено і окремими загонами, між якими зв'язок підтримувався по мобільних телефонах, то до ранку одні встигали ці феросплави згортати на купи, другі —вантажити на великоваговий самоскид, а треті доставляти туди, куди треба...

Втім споживач був надійний і завжди платоспроможний —Нижньодніпровський трубопрокатний завод. Це стало можливим тому, що під час купівлі сировини завод вдається до послуг численних сумнівних посередницько-комерційних структур. І не вважає за потрібне надто прискіпливо цікавитися походженням тієї продукції, яку вони постачають.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Реалії

Потягнулися люди до лісу

Нині в поліських селах людей удень на пальцях можна перелічити, бо всі у лісі, на чорничних «жнивах». І хоча чорниці цьогоріч негусто — далися взнаки травневі заморозки, праця людей непогано оплачується. Заготівельники з-за кордону та з різних куточків України пропонують за кілограм ягід пристойну ціну: від 3 до 5 гривень. Тож це чудова нагода заробити копійку до сімейного бюджету, особливо безробітним та дітям, у яких вільного часу достатньо.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Привид ходить по крамницях, привид дефіциту

Гірка доля солодкого цукру

На прилавках магазинів Києва кілограм цукру можна купити тепер за 2,5—3 гривні, але такий прилавок слід пошукати. Навіть базар розгубився: перекупники не знають, почім продавати, щоб не програти «гарячу» виручку. Вони одностайні: білий пісок не подешевшає до осені — поки на ринку не з'явиться продукт нового врожаю.

Але гарантій, що ціни на цукор восени знизяться, не дають навіть імениті виробники та продавці солодких кристалів. Дочірнє підприємство «Укррос-цукор», за яким стоять потужні Пальмірський цукрозавод на Черкащині і Чортківський — на Тернопіллі, утримується від прогнозів, розуміючи, що політика державних обмежень може призвести до непередбачуваних цін. Урядова квота на внутрішнє насичення ринку в 1,6 мільйона тонн цукру свідчить про те, що його бракуватиме скрізь — і в харчовій промисловості, і на прилавках магазинів. Адже внутрішнє споживання цукру в Україні щонайменше на кількасот тисяч тонн більше, а ще матимемо дошкульний неврожай цукрових буряків. За оцінками в. о. директора ДП «Укррос-цукор» Олексія Ковальчука, розподіляти квоту між усіма 192 цукрозаводами недоцільно — з економічного боку і неможливо — через брак сировини. Він вважає, що цього року цукрозаводи вироблять трохи більш як 1 мільйон тонн цукру і восени продаватимуть його у роздрібній торгівлі за цінами, які склалися на ринку вже сьогодні.

Але розподіляти квоту на переробку цукру для внутрішнього ринку між усіма цукрозаводами, схоже, ніхто й не збирається. На думку заступника голови Асоціації цукровиків України Олександра Петриченка, більш розумно на конкурсних засадах визначити перелік цукрозаводів, спроможних вивести на ринок найдешевший цукор.

(Закінчення на 8-й стор.).

У номер

■ Дніпропетровськ

В Євроринку — «Злагода»

Акціонерну компанію «Комбінат «Придніпровський», що відома як торгова марка «Злагода», прийнято до Євроринку. Її президент Віктор Веретенников привіз з Брюсселя до Дніпропетровська емблему-медаль цієї надто вимогливої організації. Адже дійсно на європейський ринок зі своїм товаром далеко не всіх пускають. Досі лише 12 держав на континенті — члени «Євромаркетцентру». України поміж них поки що немає. Але в тім то й річ, що спершу окремо приймають підприємства. «Придніпровський» зі своєю молочною продукцією і соками та напоями — третє вітчизняне підприємство, яке прорубало вікно в Європу на законних підставах. Відтепер його продукцію визнано такою, що відповідає стандартам, котрі своїм покупцям гарантують в усіх державах континенту.

■ Ужгород

Знову чекати. Щонайменше три доби

Небувалі кількакілометрові черги легкових автомобілів на україно-словацькому кордоні стали звичним явищем протягом останніх днів. Учора наш власний кореспондент Іван Гудзоватий розмовляв з українськими прикордонниками, митниками та громадянами, котрі очікують, допоки перед їх автомобілями підніметься заповітний смугастий шлагбаум. Чекання це — як мінімум — три доби! Словацька сторона протягом години може не пропустити жодного авто. Дотепер сусіди оформляли за такий термін в'їзд і виїзд тридцяти автомобілів. Нинішня ситуація — своєрідна прелюдія до введення Словаччиною візового режиму.

■ Гомель

Колеса стрімкіші за кулі

Білоруські прикордонники застосували зброю до громадянина України, який не підкорився їхнім вимогам. Автомобіль «Нива», у якому сиділо двоє осіб — водій і пасажир — був максимально завантажений. У районі пункту пропуску «Веселівка» у відповідь на розпорядження прикордонників зупинитися пролунали два постріли, вірогідно, з мисливської рушниці. Білоруські прикордонники відкрили вогонь по авто, що від'їжджало. Попри пошкодження двох колес «Нива» зникла на українській території. Одного з порушників кордону поранено, він перебуває в реанімації, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Ведеться двостороннє розслідування інциденту.

■ Одним абзацом

■ За програмою «Житло — полтавцям» в обласному центрі напередодні річниці Конституції України введено в експлуатацію новий 140-квартирний житловий будинок. Щасливими новоселами стали інваліди війни і праці, солдатські вдови, учасники бойових дій, багатодітні родини, вояки, інші представники найменш захищених верств населення. Загалом до кінця року в Полтаві планово заселити ще 14 нових багатоповерхових будинків.

■ Другий міжнародний фестиваль античного театру «Боспорські агони» відкриється в Керчі 1 липня. У ньому візьмуть участь 8 драматичних труп. Крім українських і російських колективів, у фестивалі братимуть участь театри Вірменії та Молдови.

■ У Сімферопольській колонії № 102 суворого режиму вперше вручено атестати про середню освіту восьми засудженим. Екзамени тут пройшли, як у звичайних школах, та випускними їх назвати не можна: шкільні роки і певний час після іспитів «випускники» пробудуть у місцях позбавлення волі. Екстернат витримали 14 учнів, хоча починали вчитися 30. Наслідуючи приклад перших «зеків» з дипломами, до знань потяглися всі. З-понад 3400 засуджених, котрі не мають середньої освіти, майже 160 написали заяви на навчання екстерном.

■ Прокуратура Житомирської області передала до обласного суду одну з найбільш резонансних кримінальних справ. Кілька посадових осіб обласного управління державної інспекції України з контролю за цінами звинувачуються в тому, що торік вони понад 30 разів брали хабарі — а за це не фіксували виявлених порушень правил торгівлі.

■ В Ужгороді на базі колишнього заводу побутової хімії відкрито підприємство ТОВ «Генкель Ужгород», яке виготовляє за новими технологіями екологічно чисті синтетичні мийні засоби. Співзасновник — австрійський підрозділ німецького концерну «Хенкель». Концерн виготовляє 10 тисяч видів продукції. А в Ужгороді розпочнуть з пральних порошків «Дельф» і «Рекс».

■ Семеро кіровоградців, двоє дорослих і троє дітей, відзначаючи сімейне свято, отруїлися тортом, виготовленим у домашніх умовах. Усі вони нині перебувають у лікарні, але, як запевняють лікарі, загрози їхньому життю немає. Який компонент кулінарного виробу призвів до отруєння, поки що невідомо.

За повідомленнями інформаційних агентств і кореспондентів «Голосу України».

Бігати по Атенах нікому

Повертаючись до надрукованого

30 травня ц. р. в «ГУ» вміщено фейлетон «Кому б'юст поставити?» Йшлося про проект найновішого українського правопису. Саме 30 травня (нині дату перенесено на кінець червня), згідно з постановою Президії НАНУ, завершувалося обговорення цього проекту. В ньому 17 пунктів правописних нововведень. Деякі з них базуються на живій мовній традиції (писати совісти, крови, осени — а не совісті, крові), деякі здаються незвичними: писати Ігорьович, а не Ігорович; передавати іншомовний дифтонг «аu» як «ав» у словах типу нов-гав; поширити «правило дев'ятки» на правопис власних назв та слова, що раніше писалися з «і»: Міссисипі, Дидро, місис; писати «ія» замість «іа» в словах іншомовного походження: діяспора, матеріяльний; писати з апострофом слова типу б'юст, М'юнхен; запровадити паралельні написання в словах грецького походження аритметика, етер, Етіопія, Атени; механічно передавати в іншомовних словах «h» через «г», а «g» через «ґ» — ґокей, Геєрдал. Теоретично ті новації можуть бути виправдані або ні, але вони зачіпають не лише правопис, а й вимову, тут з'являється відчутний акцент, невластивий чи незвичний для живої мови. Ось на цьому акценті й будувався наш фейлетон. А згодом до редакції пішли листи.

Лист шести мовознавців до редакції «ГУ»

Відомо, що українці живуть не лише в Україні, а й на всіх суходолах земної кулі. Більшість емігрантів, опинившися з різних причин за межами Батьківщини, прагне підтримувати з нею матеріальні та духовні зв'язки. За часів тоталітаризму українців діаспори, погляди яких на українську історію, культуру, мову не збігалися з тезами ЦК КПРС, оголошували буржуазними націоналістами, ворогами радвлади. З ними не можна було не те що зустрічатися, а й листуватися. Ще недавно нас лякали Шевельовим, Маланюком, Самчуком, Багряним, Телігою та іншими представниками ненависної більшовизмові діаспори. Тепер, слава Богу, імена цих та інших видатних синів і дочок нашого народу повернуто в духовний обіг українців.

Але сталося так, що носії української мови в Україні та в інших частинах світу користуються різними правописами, тому на І Міжнародному конгресі україністів (Київ, 91) заявлено про потребу виробити єдині правописні норми для всіх українців світу. У зв'язку з цим Кабмін України постановою від 8.06.94 затвердив склад Національної правописної комісії (НПК) на чолі з віце-прем'єр-міністром академіком М. Жулинським. Для вироблення рекомендацій було створено робочу групу, чільні позиції в якій посідали колишній директор Інституту української мови проф. О. Тараненко та завідувачка відділу того Інституту проф. С. Єрмоленко. Оскільки головною метою цих двох професорів було збереження в недоторканності «здобутків» більшовицького втручання в «Український правопис» у 1933 році, то робоча група під таким керівництвом якихось слушних пропозицій у визначений термін не подала.

Новий директор Інституту української мови член-кореспондент НАН України В. Німчук оновив склад робочої групи, яка почала плідно працювати (запрошували туди й пані Єрмоленко, але вона не виявила бажання прийти хоч би раз). Група (як і більшість членів НПК) не вважає, що до «Українського правопису» треба вносити якісь кардинальні зміни, але з нього варто усунути те, що було нав'язане силоміць для зближення з російською мовою і що суперечить фонетичним і морфологічним властивостям української мови, а то й здоровому ґлуздові. У липні 99 р. «Проєкт найновішої редакції українського правопису» був готовий і розісланий для обговорення. Насамперед його одержали всі члени НПК, а також завідувачі кафедр української мови та інші фахівці. За час, що минув відтоді, надійшло чимало відгуків, здебільшого схвальних, хоч є й критичні — природна річ.

Одержав проєкт і академік В. Русанівський, та замість відгуку написав, м'яко кажучи, скаргу президентові НАНУ Б. Патону, де зокрема пише: «Таке враження, що акція з проектом нового правопису є складовою інформаційної війни проти української мови й культури. Якщо у стінах національної академії наук буде прийнято цей варіант правопису, орієнтований не на мовну практику багатомільйонної України, а на практику кількісно незначної діаспори, то принаймні на декілька років в україномовному середовищі настане хаос, який спричинить різке падіння культурного та освітнього рівня суспільства. Не можна допустити, щоб ця варварська акція здійснилася». Закінчує академік Русанівський цілком у дусі боротьби проти буржуазного націоналізму на «мовному фронті» в колишньому СРСР: мовляв, проєкт зводить українську мову до провінційно-діалектних норм.

Так лякали в 30-х роках: «Правопис, ухвалений М. Скрипником..., скерував розвиток української мови на польську, чеську буржуазну культуру. Це ставило бар'єр між українською та російською мовою... Викинуто встановлені націоналістами мертві консервативні норми, що перекручують сучасну українську мову». Це писав 1933 року більшовик А. Хвиля, що очолив Правописну комісію після Скрипника. Відмінність у тому, що в Хвилі основні вороги — націоналісти (відомі українські мовознавці О. Синявський, В. Ганцов, Г. Голоскевич, М. Наконечний, Л. Булаховський, Б. Ткаченко та ін.), а в Русанівського — «кількісно незначна діаспора».

Наполохане таким «шкідництвом», керівництво НАН України створило комісію з компетентних (і де дуже) в мовознавчих питаннях людей, яка має вивчити згаданий проєкт. Найвойовничіший борець проти будь-яких змін — академік П. Толочко, що на засіданні Президії НАНУ заявив: «Якщо введуть ці норми, я перший відмовлюся від такої мови».

Думки п. Русанівського та п. Толочка викликали захоплення в журналіста В. Жежери («ГУ», 30 травня), який теж кидає камінь в «американізовану діаспору» і лякає читачів дотепною, на його думку, фразою: «Геніяльний Архимед узяв пів літра, заліз у вану по самий б'юст, позбувся совісти, бігав голий по Атенах з криком: Я знайшов нов гав!»

Не перелічуватимемо тут усіх 17 пунктів, якими люди, що досі не вилізли з радянської шинелі, лякають шановних академіків Б. Патона, І. Кураса, В. Кременя, а разом з ними й усіх українців. Пропозиції робочої групи аж ніяк не примушують «рівнятися на норми діаспори». Щоб переконатися в цьому, пане Жежеро, варто заглянути до словника за редакцією Бориса Грінченка, зорієнтованого на фонетико-морфологічні особливості Середньої Наддніпрянщини. Там знайдете і радости, і совісти, і чверти (в родовому відмінку), і геніяльний, і фіякр, і фіялка, і индик, і инший, і ще багато чого суто українського. Твердження В. Жежери про «американський акцент» нової редакції правопису узгоджується з тією логікою, за якою, коли на городі бузина, то в Києві обов'язково мусить бути дядько. Столицю Греції ні греки, ні будь-який народ світу, крім росіян, Афінами не називають. Тож не варто глузувати з Атен. До того ж геніяльний Архімед жив і працював не в Атенах, а досить далеко від них — у Сиракузах на Сицилії.

У «Проєкті» немає пропозицій писати вана, нов-гав, авт (у спорті), на радіві замість ванна, ноу-хау, аут, на радіо. Це вигадки або самого п. Жежери, або тих, хто його надихнув на такий допис. А міт і етер писали наші класики й неокласики, поки їх не винищив тоталітарний режим. Та й у грецькій мові в цих словах немає ф. У нашій культурі є Агатангел Кримський, Тадей Рильський, Агата Турчинська (а не Агафангел, Фадей, Агафа), в народі широко побутували імена Текля, Марта, Тодось, а Феклами й Феодосіями їх називали попи Московської православної церкви.

Отже, ніякого конфлікту з живою мовою в «Проєкті» немає. Навпаки, є намагання повернутися до її чистих джерел. А лякати діаспорою в нашу добу — те саме, що забороняти читати поезії Лятуринської та Теліги або прозу Гуменної та Барки. Час не той!

Члени НПК: І. Вихованець, член-кор. НАН України, Н. Клименко, доктор філологічних наук, професор, А. Непокупний, член-кор. НАН України, А. Погрібний, доктор філологічних наук, професор, академік АНВШ України, О. Пономарів, доктор філологічних наук, професор, академік АН ВАШ України, Н. Тоцька, доктор філологічних наук, професор.

«Лукавиш, теє-то як його, моя галочко!»

Не ми перші. Ще Наталка Полтавка казала Возному: ви так з-письменна говорите, що я нічого не розумію! А він: «Лукавиш, теє-то як його, моя галочко!» Тож давайте принаймні не лукавити й не ідеологізувати проблему (хто коли скинув радянську шинелю). Не розкидаймося також звинуваченнями, ніби хтось не хоче читати діаспорних поетів (читати — не те саме, що позичати вимушений акцент). Не будьмо надто серйозними: ми не писали, що Архімед жив у Атенах, а лише — що він там бігав, а бігати по Атенах нікому не забороняється. Так само нікому не заборонено цікавитись, як його завтра зватимуть — Ігоровичем чи ще як. А філологам не заборонено довіряти природному слухові й чути, як саме звучить українська мова й що з нею роблять радіо та ТБ. А там уже діється щось дике! Там вже не кожен диктор знає, як вимовити Гоголь, Гегель, гараж, багаж, там питають «Що ви мали на сніданок?» замість «Що снідали?», а жива людина в живому ефірі каже «Я є дурень!» замість «Я дурень!» Тобто, вже не слова, а цілі конструкції мають виразний неукраїнський акцент. А «Проєкт» тим часом дбає, щоб ми «ще правильніше» засвоювали іншомовні запозичення!

Добродій М. Ногаль зі Львівщини пише нам: «Знаю кілька світових мов і тепер розумію, чому німецькі вояки у другу світову війну на вигук «Хенде хох!» майже ніколи не піднімали рук — вони просто не розуміли, чого від них хочуть, бо мало звучати «Генде гох!»

Гарно сказано, добродію Ногаль, але про яку мову ми мусимо дбати: про свою чи про німецьку? Та ж оті німці не дуже дбали про нас і кричали нам (українцям!): «Рус, сдавайся!» Мабуть, через те й війну програли.

У нас усі вдома

Нам кажуть: у Проєкті нема конфлікту з живою мовою. Але можна передбачити, що швидше приживеться неправильне «хвутбол», аніж правильне «гокей». Та справа й не в словах, а в тім, як це робиться. До редакції телефонує академік (правда, не філолог) і каже: «Чому ви проти нововведень? За рік-два — звикнуть!» Звикнуть — це він каже про всіх нас. А хто, мовляв, не звикне, хай іде собі, обійдемося без Русанівського, Толочка, Тараненка, Єрмоленко та інших прихильників більшовицького правопису. Але якщо когось виставляєш з хати, можуть сказати: у вас не всі вдома. Тож давайте всетаки їх послухаємо.

Проф. Олександр Тараненко: «На шляху до консолідації нації, поряд з наявними бар'єрами історико-культурного, соціально-політичного, конфесійного, мовного характеру (поділ на україномовних і російськомовних, на східняків і західняків), постає ще один — правописний. Одночасно з правописною дискусією, і як її прямий наслідок, в українській мові від початку 90-х років запанував правописний хаос. Найбільше потерпає від правописного різнобою, зрозуміло, школа. Отже, джина випущено з пляшки. Якщо заглянути в недалеке майбутнє, неважко спрогнозувати, що з кожною новою азбучною війною неминуче і дедалі більше падатиме рейтинг не тільки правопису, а й української мови в цілому. Правопис будь-якої мови ґрунтується на кількох основоположних принципах. По-перше, він має якомога адекватніше відбивати особливості живої мови, її форми і змісту. По-друге, правопис має бути якомога стабільнішим — для того, щоб не поривався духовний зв'язок поколінь, щоб звичайний носій мови відчував її ідентичність протягом століть. Про нині чинний український правопис можна сказати, що він найповніше, порівняно з іншими правописами української мови, поєднує в собі обидва названі принципи, тобто фонетичний у своїй основі характер і традицію функціонування, яка триває, з тими чи іншими модифікаціями, близько 60 років, тобто протягом життя кількох поколінь. Тому треба виявляти максимум обережності й поміркованості у ставленні до зміни правописних норм. Правописна комісія має керуватися в своїй діяльності тверезим реалізмом, а не романтичними ілюзіями. Ідеального правопису у нас немає, і ми навряд чи створимо його; він можливий хіба що для штучних мов. Отже, треба віддавати перевагу тому правописові, який би мав ширшу соціальну базу та міцнішу традицію функціонування, і працювати над його вдосконаленням, з можливим залученням зокрема й певних елементів нових правописних норм».

Проф. Світлана Єрмоленко: «Перевага правопису, що досі діяв у материковій Україні і діє в державних видавництвах тепе[illegible] насамперед у його масовості, стабільнос[illegible] традиційності. Кажуть, що правопис —од[illegible] мови, але міняти його, скинувши старий і одягнувши новий, не так просто. В. Смаль-Стоцький зауважував, що мова існує насамперед в устах і у вусі, а вже потім у руці й очах. Тобто, правопис — річ для мови похідна і досить умовна. Зміни в ньому можуть бути лише часткові, виважені, такі, що не руйнують ні графічного, ні звукового образу національної мови. Підігнати всі традиційні написання під загальні, на перший погляд, логічні правила, неможливо... Тому революції в цій важливій сфері небажані».

Здається, це не зовсім більшовицький спосіб мислення.

Ми запитали у Світлани Яківни, чому вона, як сказано в листі шести мовознавців, [illegible] приходила на засідання оновленої робоч[illegible] групи. «Це неправда! — сказала професор Єрмоленко. — Якщо у мене призначена лекція, а мене за півгодини повідомляють про засідання робочої групи, такі умови не назвеш нормальними. Крім того, нова робоча група не враховувала зробленого попередниками. Чому? Адже ніхто не розпускав поп[illegible]редню робочу групу, отже, наскільки мож[illegible] вважати легітимною оновлену групу й вироблений нею Проєкт?»

Люди і філологи

Українською мовою розмовляють не лише філологи, а й просто люди. Тож і їх варто послухати, хоч правопис і не тема для референдуму. Ми провели невелике опитування серед тих, кого передусім цікавлять правописні зміни. Ось кілька відповідей.

Михайло Батіг, генеральний директор УНІАН: «Я б схвалив лише ті зміни, що спрощують написання і повертають мові природний колорит. У цілому ж, вважаю, цей проект не врятує нашу пресу й ш[illegible] від мовного хаосу, швидше навпаки. Тож [illegible] варто поспішати».

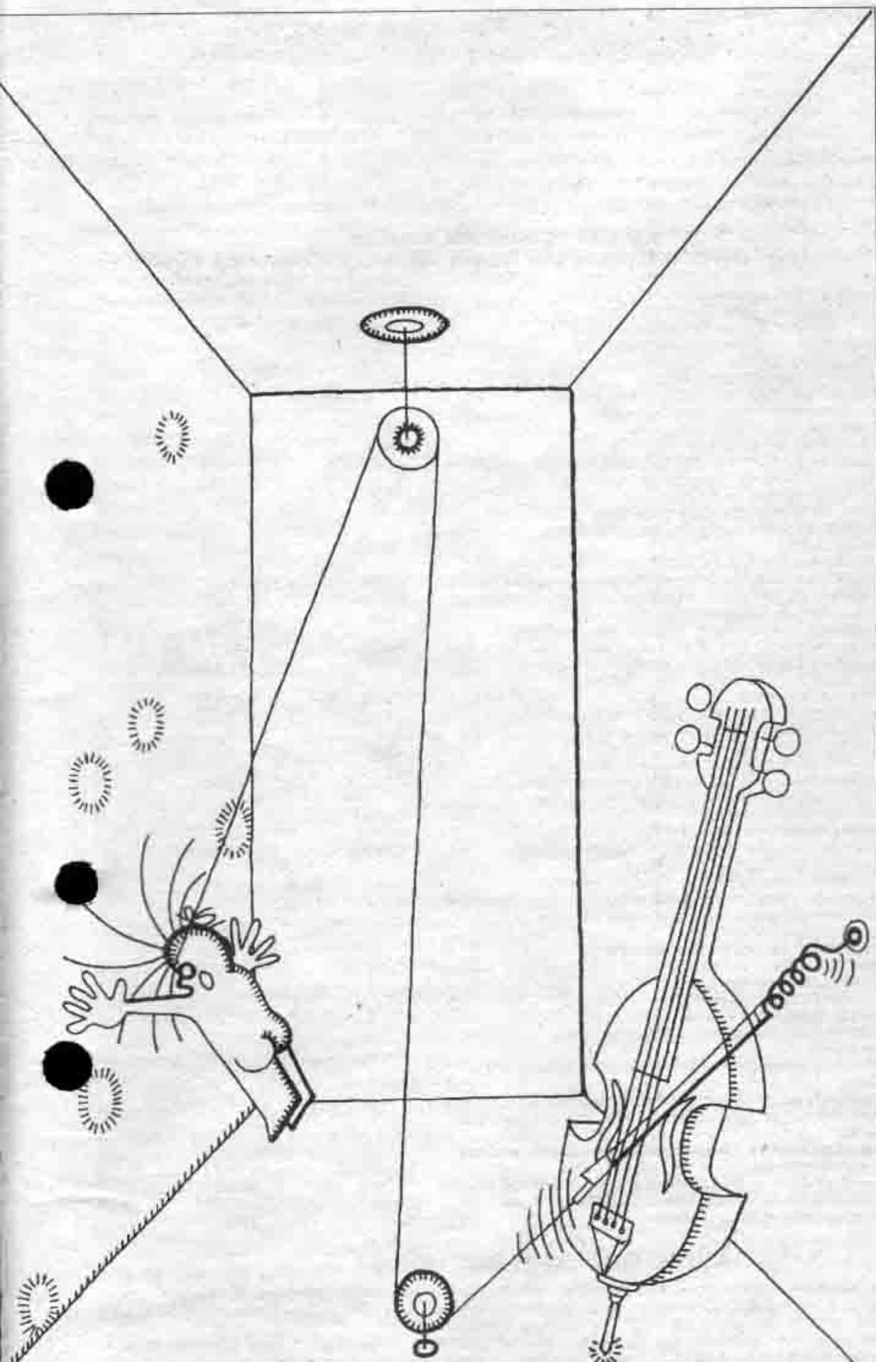
Степан Галябарда, директор радіо «Промінь»: «Ми такі, які є, і наша мова така, якою сформувалася за останні 60 років, нехай і штучно, в угоду старшому братові. Але надто різко я б не зважився її очищувати, все мусить бути органічним, і зміни теж. А тут, здається, за багатьма змінами стоїть просто вузькофілологічний інтерес. Виходить, філологи —правильніші українці, аніж ми всі? Треба дбати про чистоту мови, про певні зміни та уточнення, але це не робиться «з понеділка». Ось повернулися ми до літери «ґ», але не одразу, а за кілька років, і це нормальний процес».

Валерій Шевчук, письменник: «Загалом мені нововведення подобаються, бо наближають нашу мову до природнішої писемної її подачі, часом відновляють правописні традиції, закорінені у віках, що теж має значення, знову-таки, якщо традиції не суперечать природі мови. Справді, коли є слово «матерія», чому маємо писати «матеріальний», а не «матеріяльний» — природа слова вимагає саме такого написання, через «я».

Вельми спірне питання — передача іншомовного дифтонгу «au» через «ав»: інколи це звучить природно, як «павза», «автотренінг», а інколи смішно; так, форма «лавреат» вживається при іронічному прочитанні цього слова; часом подібне звучить неприродно: «авкціон, фавна, авт». Можливо, тут варто знайти компромісову позицію, або ж залишити «у».

Але особливо я постаю за написання грецької «Ѳ» (фіти) за віковічними традиціями, які існували в українському письменстві, тобто подавати так, як пишуть більшість європейських народів — «т», а не «ф». «Ф» уживають тільки росіяни, та й то непослідовно: не пишуть «феатр», а «театр», не «мафематика», а «математика», не «кафолицький», а «католицький» тощо. Загалом в

...не забороняється

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА

...інській [т]радиції, особливо в давній ук-
...ській літературі, Ѳ віддавалася подвій-
...здебільшого як «т», але часом «фт» —так
...в своє ім'я Фтеодор, один із давніх ак-
...ршевих поетів. Чисте ж «ф» на місці Ѳ
...ено до української мови через російське
...тичне насилля у 30-ті роки, доти було
...ки «т». Отже, нам належить повернутися
...питомого історичного написання: «Бо-
...ен», а не «Борисфен» (згадаймо славет-
... перекладача Бориса Тена), «Атени», а
...Афіни», «атеней», а не «афеней», адже у
...існувала традиція «атенеїв»: Києво-Мо-
...нський атеней, Чернігівські Атени чи
...ей. Природно, українська мова перей-
...таку ж позицію і в написанні народних
...м імен: Фекла — Текля, Теодор тощо.
...им чином, я проти компромісної тут по-
..., а пропоную відновити історичну тра-
...ю: вона нам природна, відтак швидко до
... знову звикнемо.

... вже зовсім неприродно, на мою думку,
...но й неграмотно писати з м'яким зна-
...по батькові у позиціях, коли ім'я закін-
...ься твердо. Якщо є Ігор, то має бути
...ович, коли Лазар, то Лазарович. Інша
...ва Василь — Васильович, Теофіль — Те-
...ьович. Отже, вставлення м'якого знака
...ердих позиціях, на моє мовне відчуття, є
...ллям над природою української мови.
...адаю, що, приймаючи правописні поп-
...и, наші вчені користуватимуться не
...нципом підведення тої чи іншої позиції
...езручного правила, а правила підганяти-
... під натуральне українське написання
...вучання тих чи інших слів».

...очікуємося?

...а останні десять літ загрозливо побіль-
...о штучності —саме в тій мові, від якої
...ди не подінешся: мові ЗМІ, документів,
...учників, політичних промов. І винен тут
...йсний правопис, не діаспора, не моска-
...більшовиками, а запопадливі дилетанти.

І оця штучність руйнує живу мову: навіть якась стара баба вам скаже «Це ваші проблеми!», хоч раніш казала «Ваш клопіт!» А казка про Колобка «дуже по-українськи» вже звучить так: «Колобче, я маю намір тебе з'їсти!»

Послухаєш рекламу, почитаєш підручники чи вивіски («ковбаса московська») і почуваєшся в окупованій країні — окупованій навіть не живими людьми, а роботами, котрі послуговуються прямолінійними інструкціями і вимагають від тебе того самого. Вже навіть слово «діждалися» майже витіснене чомусь словом «доочікувалися»! Але якщо говорити про правопис, то він мусить бодай не ускладнювати ситуацію і не робити подарунку отим самовпевненим роботам!

Іван Дзюба: «Мене теж літредактори правлять!»

У загальних рисах ми обговорили вищесказане з академіком Іваном Дзюбою, заступником голови Комісії НАН України з вивчення проекту нової редакції українського правопису. Іван Михайлович сказав:

— З тим, про що ви зараз говорили, я міг би здебільшого погодитись — на відміну від того вашого фейлетона. Він мені не сподобався, бо, здається, був реакцією на однобічну інформацію. А тут треба вислухати всіх. Потрібен спокійний професійний підхід.

Правопис, із яким ми зжилися, який нам здається нормальним, поза яким ми здебільшого навіть не уявляємо чогось іншого, — він не є продуктом органічного розвитку мови чи наукового вирішення правописних проблем. Люди, які відчувають стихію мови народної й літературної, завжди мали від того певний дискомфорт, і у нас, і в діаспорі.

Отже, це складна реальна історія, а не чиясь вигадка. Проблема назріла об'єктивно і була поставлена ще літ десять тому. На жаль, як і все у нас, це не було доведено до кінця. Лише торік нова робоча група подала оцей Проєкт. Але ні робоча група, ні хто інший не розглядає цей Проєкт як щось остаточне чи щось таке, що має бути нав'язане суспільству. З приводу проекту можна і треба дискутувати.

Я гадаю, робота має бути поставлена так. Вчені повинні подивитись: як це звучатиме у відповідності з природою української мови — нинішньої, живої, тієї, яка сьогодні є в устах народу і в літературі. А потім збалансувати ці два рівні й подати пропозиції, які б допомогли відновити втрачені цінності мови. Звісно, протягом останніх 60 років у мові — і тут, і в діаспорі — сталися певні зміни, деякі з них незворотні, про які можемо жалкувати чи ні, але вже говорити нема про що. Ми вже ніколи не відродимо «лямпа», «кляса» чи «фльота». Дуже сумнівно, чи вдасться відродити «діялектику», «соціялізм» та інше — бо правописні норми, нехай навіть штучні, впливають і на вимову, змінюється орфоепія, а цього вже назад не повернеш. Тому не йдеться про повернення — а лиш про те, щоб врахувати існуючу літературно-мовну практику й подивитися, що можна наблизити до природних для української мови норм, а чого вже не можна зробити. Це завдання вчених. Чого, здається, ми не уникнемо, так це певних змін у написанні іноземних слів, принаймні у власних іменах та географічних назвах, хоча тут теж потрібен обережний підхід. Зрештою, ті зміни вже реально відбулися.

Другий етап — в обговорення вступає громадськість: наскільки це прийнятно для її мовокористування. Лише після цього настає третій етап: урядова комісія, збалансувавши оці всі міркування, приймає остаточне рішення щодо правопису.

Моя особиста позиція: тут повинні бути пріоритети, і найголовніший з них — саме функціонування української мови. Якщо вона житиме — тоді й правопис можна буде поступово змінювати чи не змінювати. Але не буде про що говорити, якщо мова не функціонуватиме або звужуватиметься сфера її вжитку, що зараз відбувається і що зараз набагато загрозливіше, ніж у радянські часи, бо тоді держава якось намагалася — парадокс! — оберігати українську мову, щоб себе не скомпрометувати. А сьогодні державі не до того, а наш дикий ринок — він абсолютно знищить українську мову, і діло до цього йде, якщо держава не захистить, а вона не захищає і невідомо, чи зможе захистити. І тут небезпечно робити кроки, які можуть ускладнити мовну ситуацію. Адже є певні політичні та культурні (чи псевдокультурні) сили, які кожне ускладнення будуть використовувати для компрометації української мови, перетворюючи все це на хохми та анекдоти.

Оце все треба враховувати. Зміни потрібні, але зміни по можливості мінімальні — найнеобхідніші, а ті, без яких можна обійтися сьогодні, — від них утримаємось, може, вони через деякий час стануть можливими й потрібними. Власне кажучи, у Проєкті не так багато пропозицій. Деякі з них і мені здаються непотрібними й дивними. Втім, це річ суб'єктивна. От, скажімо, запровадили «журі» замість «жюрі», а я й досі пишу по-старому, і літредактори мене правлять! Ну, нічого страшного, я спокійно до цього ставлюся.

Про строки. Цей процес треба було давно завершити. Причина не лише в грошах (потрібних для остаточної наукової конференції), а, здається, й у тім, що, свідомо чи ні, уникали рішучого кроку, бо питання делікатне, складне, навіть може бути скандальне, і ніхто не наважився все це довести до кінця. І сьогодні все починається заново, і я б сказав, навіть з гіршого рівня починається, ніж тоді. Бо сьогодні дуже посилився тиск з боку тих, кого я називаю русифікаторами, і цей тиск викликає певну нервозність серед самих українців. Отож, зараз і загальна атмосфера гірша, і результати, мені здається, будуть гіршими. Науковий етап справи, власне, завершено, лишається тільки підсумкова конференція. І для громадського обговорення знадобиться ще півроку, максимум рік.

Скільки це коштуватиме? Нам не доведеться перевидавати всю літературу, нічого подібного. Зміни мінімальні, тож можна буде спокійно користуватися старими підручниками, а нові вже виходитимуть з уточненнями, тобто, це не вимагатиме додаткових витрат.

Матеріал підготував Віталій ЖЕЖЕРА.

Від редакції. **Цей матеріал у російськомовному випуску «ГУ» подано без перекладу, бо в делікатній родинній мовній суперечці не варто вдаватися до послуг будь-якої іншої мови — щоб ненароком когось не образити чи насмішити.**

А ще був випадок

Коля і Володимир Ігорович

(Початок на 1-й стор.).

...Варто було бабусі на хвилинку відійти од пральної машини, як одразу почувся дитячий крик. У Ольги Йосипівни підломилися ноги. Поруч з машиною стояв онук Коля, з плеча його текла кров, а маленька рука крутилася у центрифузі. Була субота, пів на дев'яту ранку. Через п'ять годин з відрядження мала повернутися мама Миколки.

Першою отямилася Миколчина тітка. Вона перетягла джгутом плече, а руку наказала покласти в морозильну камеру холодильника. Через кілька хвилин прибула бригада швидкої допомоги, згодом з Хмельницького — літак санітарної авіації. О пів на першу дня Миколку доставили до Києва, а о 13-й годині розпочалась операція, яка тривала шість годин. Коли о 22-й годині до Києва добралася напівнепритомна Миколчина мама, обидві руки були на місці...

Про унікальну операцію київських медиків з реплантації руки дворічному хлопчикові я тоді розповів у республіканській і союзній пресі. У матеріалі, зокрема, було наголошено, що роботу центру дуже стримує нестача обладнання. Мікрохірурги працювали на старенькому мікроскопі, який уже давно відслужив своє. Я закликав спонсорів відгукнутися на біду лікарів. І вони знайшлися. Милосердя проявив ФК «Динамо» (Київ), президентом якого на той час був Віктор Безверхий. Футболісти виділили центру дитячої мікрохірургії 120 тисяч німецьких марок, за які було придбано мікроскоп німецької фірми «Оптон». Він служить мікрохірургам і нині. Правда, і він уже морально застарів. Але, здається, футболісти-динамівці і нинішнє керівництво клубу успадкували від попередників святу традицію робити людям добро, проявляти милосердя...

Зізнаюсь, усі ці дванадцять років мене цікавила доля Колі Поліщука. І ось під час проведення Днів «Голосу України» на Хмельниччині вдалося знайти хлопчину.

Ліва рука служить йому надійно. Хлопчик носить воду, сумки з базару, їздить на велосипеді, плаває (це йому краще вдається на спині), грає у футбол, за відсутності воротаря, трапляється, стає у ворота. Правда, йому важко підтягуватися на перекладині, віджиматися від підлоги. Іноді рука ниє там, де шви. Микола лінувався її розробляти так, як радили лікарі. Характер уже такий. Мріє стати машиністом тепловоза, як і більшість його друзів.

— Унікальність цієї операції в тому, що то був наш наймолодший пацієнт, — розповідає В. Карчемський. —А взагалі з 1985 року, часу заснування Українського центру дитячої мікрохірургії, ми провели близько 80 операцій з реплантації кінцівок у дітей. 70 відсотків з яких завершилися успішно. Успіх таких операцій залежить від грамотних, кваліфікованих дій рідних і лікарів на місцях. Нещодавно, приміром, одну дівчинку з Сумської області до нас везли 17 годин. Ми вже нічого не змогли вдіяти з травмою її гомілки. Нерідко дорогоцінний час втрачається уже в Києві: травмовану дитину привозять не одразу до нас, а до Науково-дослідного інституту клінічної та експериментальної хірургії, де діє подібний центр для дорослих. Деякі лікарі в районах і областях не знають про існування нашого центру.

Проте в загальному обсязі роботи лікарів центру такі екстрені операції займають процентів десять. Решта — планові. Мікрохірурги оперують дітей-інвалідів із вродженою аномалією. Сумна статистика свідчить: на півтори тисячі новонароджених один з'являється на світ з паралічем руки. У таких дітей вона звисає як батіг. Раніше кінцівку ампутували з наступним протезуванням. У центрі дитячої мікрохірургії таких дітей оперують у тримісячному віці. Пацієнти київських мікрохірургів стають повноцінними людьми.

В. Карчемський з колегами лікують дітей з ушкодженнями або захворюваннями судин, нервів, сухожиль, оперують вроджену аномалію кисті руки, параліч лицьового нерва. Київські мікрохірурги пришивають ампутовані чи травмовані пальці, кисті тощо. Всього за рік роблять 600—700 операцій. Лікування у центрі безкоштовне, приймають без направлень.

...Кажуть, від своєї біди нікуди не дінешся. Після того трагічного випадку життя ставило перед Миколкою Поліщуком нові випробування. Удари долі продовжували сипатися на цього хлопчину з тихим голосом, щирою усмішкою, відкритим обличчям і уважним поглядом. Спочатку їхню сім'ю залишив батько, а коли Миколці виповнилось шість років, у автомобільній катастрофі загинула мама...

Леонід БРОВЧЕНКО.

Київ — Шепетівка.

Всім, кому потрібна допомога центру, повідомляємо адресу: Київ, вул. Косіора, 28; телефони 236-74-29, 236-96-54.

Уточнення

22 червня на 7-й стор. наша газета надрукувала матеріал «Поїхав на суд... і не повернувся», в якому йшлося, зокрема, про діяльність правозахисників Л. Сапи та М. Розовайкіна. У фрагменті матеріалу, де йшлося про те, що Л. Сапа та М. Розовайкін вбачають у діях окремих високих посадових осіб певних державних структур ознаки зради Батьківщині, серед цих структур було названо і Верховний Суд України. Редакція газети «Голос України» повідомляє, що звинувачення на адресу посадових осіб Верховного Суду є помилковими і просить вибачення у Верховного Суду та наших читачів за прикру помилку.

«Голос України», 24 червня 2000 року. № 112 (2359)

Фінансова звітність Донецького КБ «Донбіржбанк»

Балансовий звіт Донецького комерційного біржового банку «Донбіржбанк» за 1999 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	1405	13721
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, еміто-вані Національним банком України	23299	30605
3	Кошти в інших банках	3801	3848
4	Цінні папери на продаж	1	290
5	Кредити та заборгованість клієнтів	4598	1020
6	Інвестиційні цінні папери	83	82
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	2020	936
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	1803	3579
11	Інші активи	77	52
12	**Усього активів**	**37087**	**54133**
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	2337	7865
14	Кошти клієнтів	9800	24068
15	Інші депозити	0	0
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	0	0
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	26	417
19	Інші зобов'язання	30	384
20	**Усього зобов'язань**	**12193**	**32734**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	8100	8100
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви	1629	129
26	Переоцінка основних засобів	0	0
27	Нерозподілений прибуток	15165	13170
28	**Усього власного капіталу**	**24894**	**21399**
29	**Усього пасивів**	**37087**	**54133**

Звіт про прибутки та збитки Донецького комерційного біржового банку "Донбіржбанк" за 1999 рік

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1	Процентний дохід	12916	18274
1.2	Процентні витрати	-6362	-8218
1	**Чистий процентний дохід**	**6554**	**10056**
2.1	Комісійний дохід	4995	3712
2.2	Комісійні витрати	-2166	-2276
2	**Чистий комісійний дохід**	**2829**	**1436**
3	Дивідендний дохід	0	0
4	**Чистий торговельний дохід**	**646**	**1823**
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	2	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	4	3
8	**Операційний дохід**	**10035**	**13318**
9	Загальноадміністративні витрати	-2462	-1311
10	Витрати на персонал	-358	-168
11	**Прибуток від операцій**	**7215**	**11839**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-3746	-940
13	**Прибуток до оподаткування**	**3469**	**10899**
14	Податок на прибуток	0	0
15	**Прибуток після оподаткування**	**3469**	**10899**
16	Непередбачені доходи/витрати	25	-1
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**3494**	**10898**

Звіт про зміни у власному капіталі Донецького комерційного біржового банку "Донбіржбанк" за 1999 рік

Рядок	Найменування статті	Статутний капітал зареєстро-ваний, спла-чений	Емісійні різниці	Викуп-лені власні акції	Резерви	Перео-цінка основ-них засобів	Нероз-поділений прибуток	Капіта-лізо-вані ди-віден-ди	Капітал та резервні фонди, усього	Попередній рік
1	Залишок на 1 січня	8100	-	-	129	-	13170	-	21399	8997
2	Переоцінка основних засобів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Дивіденди за минулий рік сплачені	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Капіталізовані диві-денди за минулий рік	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Чистий прибуток	-	-	-	-	-	3494	-	3494	10898
6	Розподіл у загальні резерви банку	-	-	-	629	-	-	-	-	-
7	Розподіл у резервні фонди	-	-	-	872	-	-1500	-	-	-
8	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	-	-	-	-	-	-	-	-	1504
10	Купівля власних акцій	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	Продаж раніше викуплених власних акцій	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Ефект змін в облікових політиках або виправлення суттєвих помилок	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Залишок за станом на 31 грудня	8100	-	-	1629	-	15165	-	24894	21399

Звіт про рух грошових коштів Донецького комерційного біржового банку «Донбіржбанк» за 1999 рік

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	1 .ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ		
1	Процентні доходи, що отримані	+7441	+14691
2	Процентні витрати, що сплачені	-5919	-7802
3	Комісійні доходи, що отримані	+4995	+3712
4	Комісійні витрати, що сплачені	-2166	-2276
5	Дивіденди від довгострокових вкладень в асоційовані компанії, що отримані		
6	Інші доходи, що отримані	+29	+3
7	Інші витрати, що сплачені	-1637	-1248
8	Реалізовані результати від торговельних операцій	+646	+1823
9	Повернення раніше списаних активів	+3655	+973
10	Виплати працівникам банку	-358	-168
11	Податок на прибу-ток, що сплачений		
12	Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	+6686	+9708
13	Зменшення (збільшення) коштів, які розміщені в інших банках, кредитів та передоплат іншим банкам	+1507	-4053
14	Зменшення (збільшення) кредитів, які надані клієнтам	+311	-1401
15	Зменшення (збільшення) інших активів	+284	-323
16	Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від Національного банку України	-5800	+5800
17	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	+272	-21059
18	Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	-7414	+4268
19	Збільшення(зменшення)ін ших зобов'язань	-7111	+3086
20	Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	-21470	+2875
21	**Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності**	**-39421**	**-10807**
22	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	-32787	-1099
	II. Інвестиційна діяльність		
23	Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	+23664	+13591
24	Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані компанії		
25	Зменшення (збільшення) вкладень у дочірні установи		
26	Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	-1238	-720
27	**Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності**	**+22426**	**+12871**
	III. Фінансова діяльність		
28	Збільшення (зменшення) цінних паперів власного боргу		
29	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань		
30	Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу		
31	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	-	-
32	**Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності**		
33	**Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів**	**-10309**	**+11772**
34	**Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року**	**13725**	**3040**
35	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	2869	13725
	IV. Вплив змін курсів-валют	**547**	**1087**

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

Аудиторська перевірка проведена незалежним аудитором Сочинською Галиною Валентинівною , сертифікат аудитора на право здійснення аудиту банків серія Б №000061, аудиторської фірми ЗАТ "Укрвостокаудит" згідно договору від "29" листопада 1999 року.

Аудиторський висновок адресовано Донецькому комерційному біржовому банку "Донбіржбанк". Можливими користувачами висновку є: Національний · банк України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Фонд держмайна України, учасники Банку та інші органи відповідно до діючого законодавства України.

Аудитор перевірив фінансову та бухгалтерську звітність КБ "Донбіржбанк" станом на 01.01.2000 року. Відповідальність за достовірність наданих фінансових та бухгалтерських звітів несе керівництво Банку. Обов'язком аудитора є виробка незалежного погляду, заснованого на результатах аудиторської перевірки, та доведення цього погляду до користувача цього аудиторського звіту.

Аудиторська перевірка проведена у відповідності з вимогами Закону України "Про аудиторську діяльність" та "Національних нормативів аудиту в Україні" таким чином, щоб отримати достатні свідчення для обгрунтованої впевненості в тому, що фінансові звіти не містять істотних перекручень. Аудит включає в себе оцінку важливих рішень, прийнятих керівництвом під час підготовки фінансових звітів, перевірку того, чи відповідає політика веденя бухгалтерського обліку конкретним обставинам функціонування банку, чи є її ведення безперервним, а відображення адекватним.

На наш погляд, фінансові звіти, що додаються, в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно подають фінансову інформацію, зрозуміло представляють усі істотні аспекти фінансового стану Банку на 1 січня 2000 року та результати його діяльності. Надані фінансові звіти були складені у відповідності з вказівками Національного банку України.

ВАТ «Куликівська взуттєва фабрика»

повідомляє, що 10 серпня 2000 року відбудуться чергові загальні збори акціонерів, які відбудуться в приміщенні цеху № 1 за адресою: смт. Куликів, вул. Шевченка, 58 Жовківського району Львівської області, з порядком денним.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту про господарсько-фінансову діяльність за 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Зміни до статуту.
4. Вибори правління товариства.
5. Вибори спостережної ради товариства.
6. Вибори ревізійної комісії товариства.
7. Реорганізація ВАТ «Куликівська взуттєва фабрика».

Початок зборів — 11.00.

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 10.50.

Правління Товариства.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (76000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) за позовом Калуської об'єднаної державної податкової інспекції порушив справу про банкрутство

— ПП «Діамантзовнішсервіс», Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Пушкіна, 2, кв. 82, ід. код 24685586, р/р 26003252178001 в Івано-Франківській філії КБ «Приватбанк» МФО 336677.

— АТ «Лілея», Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Мостиська, 51, ід. код 13647861, р/р 26009301670186 у Калуському відділенні Промінвестбанку, МФО 336387.

Полтава тел. (05322) 7-18-05.

ХОЧЕТЕ БУТИ ЩАСЛИВИМ?
ЇЖТЕ ПОЛТАВСЬКЕ МОРОЗИВО!
Це — екологічно чистий продукт, який здатний захистити від стресів і підняти настій.
БУДЬТЕ З НАМИ!

Замовник: Київська міська психоневрологічна лікарня № 2

1.1. Поштова адреса: Україна 02166, м. Київ, вул. Миропільська,8

1.2. Відповідальний за проведення торгів: **Литвин** Людмила Броніславівна

Тел.: (044) 543-87-02, 543-76-08 Тел./факс: (044) 543-84-21

2. Інформація про предмет закупівлі:

2.1. Найменування товарів: препарат білкового гідролізату для дітей, хворих на фенілкетонурію

3. Торги будуть проводитись із застосуванням процедури: відкриті торги

4. Умовою участі у торгах є внесення тендерного забезпечення у розмірі: не вимагається

5. Порядок та місце отримання тендерної документації:

5.1. Місце отримання: Україна, 02166, м. Київ, вул. Миропільська,8, приймальня головного лікаря

6. Місце та термін подання тендерних пропозицій:

6.1. Місце подання: Україна, 02166, м. Київ, вул. Миропільська,8

6.2. Термін подання до 10.00 06707.2000 р.

7. Місце та термін розкриття тендерних пропозицій:

7.1. Місце розкриття: Україна, 02166, м. Київ, вул. Миропільська,8, приймальна головного лікаря

7.2. Термін розкриття: 07.07.2000 р. о 10.00.

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Виробниче Підприємство Трансролик»** оголошує про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються ліквідаційною комісією протягом двох місяців за адресою: м. Київ-01004, Бессарабська площа, будинок 9-Б, **тел./факс 229-4568.**

Арбітражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1а) за заявою ВАТ «Дніпровський крохмалепатоковий комбінат» (сел. Дніпровське, Верхньодніпровського району, Дніпропетровської області) порушив справу № Б24/41-00 про банкрутство приватного підприємства «Контур» (51600, м. Верхньодніпровськ, Дніпропетровської області, вул. Леніна,30, р/р 26003200586002 АПБ «Україна» м. Верхньодніпровська, МФО 305040). Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються арбітражним судом у місячний термін.

КП СМУ «Глиноземжилстрой», идентификационный код № 19296827, р/с 2600630125 в г. Николаеве Корабельном ОКБ ФЭБ МФО 326331, г. Николаев Корабельный район а/я 1361 ликвидируется в соответствии с постановлением Арбитражного суда Николаевской области от 19 апреля 2000 года. Ликвидатор Кутовой Д. И. лицензия № 415, **тел. 43-39-73.**

Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Дополнение к информации об очередном общем собрании **ОАО «Укргермет»** (газета «Голос Украины» № 110 от 22.06.2000 г.). Добавить пункт 7.

Избрание наблюдательного совета.

З паном Лі Пеном можна говорити на будь-які теми

З нагоди офіційного візиту Голови Постійного комітету Всекитайських зборів народних представників пропонуємо інтерв'ю з Надзвичайним і Повноважним Послом Китайської Народної Республіки в Україні ЧЖОУ Сяопеєм.

— Пане посол, яка головна мета приїзду пана Лі Пена в Україну і яке значення цього візиту?

— Візит Голови Лі Пена — справді велика подія в наших двосторонніх відносинах. За останні роки зустрічей такого високого рівня в нас не було. Мета візиту полягає в просуванні і поглибленні китайсько-українських дружніх відносин. Гадаю, цей візит дасть новий імпульс взаємовигідному співробітництву в новому тисячолітті.

— Чому візит голови китайського парламенту розпочнеться досить незвичайно — з відвідин Криму, а не столиці?

— Річ у тім, що Голова Верховної Ради Іван Плющ уже не раз запрошував свого колегу Лі Пена відвідати Україну. І якщо не офіційно — Київ, то просто відпочити в Криму. Я, зі свого боку, теж намагався посприяти тому, щоб глава нашого парламенту поближче познайомився з цим відомим усьому світові курортом. У результаті має вийти поєднання відпочинку й офіційного візиту: адже Лі Пен і відвідає варті уваги кримські пам'ятні місця, і зустрінеться в Криму із заступником Голови ВР України Степаном Гавришем, а також із головою кримського парламенту Леонідом Грачем.

— В україно-китайських відносинах відбувається щось на кштальт вибуху в хорошому розумінні цього слова. В чому причина такої активізації двосторонніх контактів?

— Я сказав би, що китайсько-українські відносини перебувають нині в найкращій за всю історію їхнього розвитку стадії. Лише в травні—червні Україну відвідали 13 делегацій міністерського рівня, зокрема 5 китайських парламентських делегацій. Від української сторони в Китаї побувала група членів ВР на чолі зі Степаном Гавришем. У другій половині року плануються поїздки до нас ще 6 делегацій народних депутатів України. Взагалі, як можна помітити, найдинамічніший діалог відбувається саме по парламентській лінії: Верховна Рада задає тон і показує приклад іншим відомствам. Хотів би особливо наголосити, що всі репрезентовані в парламенті політичні сили однозначно «за» розвиток і зміцнення наших зв'язків.

Утім, нинішній рівень китайсько-українських відносин цілком логічний. Він пояснюється цілковитою відсутністю політичних проблем і великим потенціалом для торговельно-економічного співробітництва. Хіба може не приваблювати Україну ринок Китаю, чисельність населення якого — 1 млрд. 300 мільйонів осіб? Нам, у свою чергу, цікаві потужна промислова і науково-технічна база вашої країни, її унікальний інтелектуальний потенціал. Китайські бізнесмени зацікавлені не лише в торгівлі з Україною, а й в інвестуванні у вашу економіку, у створенні спільних підприємств.

Перспективи величезні. Хоча, на жаль, цей потенціал використовується ще не сповна. Скажу відверто: я поки що не дуже задоволений нинішнім торговельно-економічним співробітництвом. Так, Китай посідає друге місце (після Росії) за обсягами українського експорту, але цифра товарообігу — 800 млн. доларів — досить скромна для наших країн. Нам бракує, я сказав би, кращого знання одне одного. І саме активізація обмінів делегаціями, розвиток міжрегіонального співробітництва мають зарадити цьому. Що ж до інвестицій, то, на жаль, тут проблема у вашій законодавчій базі. Інвестиційний клімат в Україні не найліпший, і китайські бізнесмени не бажають ризикувати, вкладаючи сюди гроші. Їм потрібна стабільність. Адже найбільше бізнес побоюється частих змін у законодавстві. Можливо, ці питання обговорюватимуть на зустрічах пана Лі Пена з керівництвом вашої країни.

— Які ще теми заплановано обговорити?

— Важливість і цінність майбутнього візиту в тому, що компетенція пана Лі Пена дає змогу зачіпати будь-які питання двосторонніх відносин і міжнародної політики. Адже він не просто Голова Постійного комітету ВЗНП. Він — постійний член Політбюро ЦК КПК, друга особа в державі. Крім того, ваш гість 10 років очолював уряд Китаю, тож тематика переговорів практично не обмежена. Вона може стосуватися співробітництва, приміром у галузі «ноу-хау», та в інших важливих сферах. Майбутній візит не буде формальний чи сконцентрований лише на міжпарламентських відносинах.

— Нещодавно Україна пізнала розчарування: західні європейці відмовилися від спільної роботи над будівництвом літака Ан-70. На жаль, навіть висока конкурентоспроможність нашої продукції не є запорукою успіху на європейських ринках, важливу роль відіграють політичні чинники. Чи може бути Китай нашим надійним партнером у цьому та інших подібних до цього випадках?

— Щодо Ан-70, то, наскільки мені відомо, від української сторони вже надходили відповідні пропозиції. Нині вони вивчаються зацікавленими китайськими компаніями. Важко сказати, який буде результат, адже погляди деяких представників нашої авіаційної промисловості також спрямовані нині на співробітництво з «Боїнгом», «Аеробусом». Це природно: у нас ринкова економіка, і саме вигідніші умови визначають поведінку бізнесменів. Проте можу запевнити, що й ці, й будь-які інші пропозиції щодо китайсько-українського співробітництва вивчатимуться нами з усією серйозністю.

— В Україні кажуть про доцільність вивчення китайського досвіду переговорів для вступу до Світової організації торгівлі (СОТ). Як ви вважаєте, чи Китай має тут чим поділитися?

— Обмін думками з цього питання вже мав місце під час засідання змішаної двосторонньої комісії з торговельно-економічного співробітництва (воно відбулося на початку цього місяця). Звичайно, Китай готовий у будь-який час поділитися і секретами свого успіху, і нелегким досвідом. Адже переговори про наш вступ до СОТ, це ходіння по муках, тривали понад 10 років. Нам висували жорсткі вимоги, але позиція Китаю завжди була послідовна. З одного боку, ми працювали над виконанням потрібних для приєднання до СОТ умов, з другого, — ніколи не робили поступок за рахунок своїх національних інтересів. Це — найголовніше. Як наслідок — на переговорах з американцями та Європейським союзом ми досягли домовленостей, які влаштовують усіх.

До речі, під час засідання змішаної комісії підписано угоду про безвідплатну допомогу Україні на суму 5 млн. юанів (близько 600 тисяч американських доларів). Це, звісно, скромна сума, бо ми також поки що не досить багаті. Але прагнемо щороку хоч трошки у такий спосіб допомогти — на знак дружби і солідарності з Україною, яка переживає тимчасові труднощі на шляху реформ. А відродження вашої держави, я переконаний, незабаром настане. І Китай у цьому вельми зацікавлений.

Інтерв'ю взяв
Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Грузино-російські переговори тривають

Цими днями в Тбілісі триває другий раунд грузино-російських переговорів з питань розвитку військового співробітництва двох країн і реалізації досягнутих у листопаді 1999 року в Стамбулі домовленостей про поетапне скорочення та виведення російських воєнних баз із Грузії.

Перший раунд переговорів відбувся 20—21 квітня в Москві. Під час нього російська сторона підтвердила готовність завершити до кінця 2000 року процес скорочення російської військової техніки на території Грузії і до 1 липня 2001 року завершити процес ліквідації та виведення з Грузії двох російських воєнних баз у Вазіані та Гудауті.

Водночас абхазькі сепаратисти відмовили делегації російських військових і дипломатів у можливості виведення з Гудаути російської військової техніки. «Є загроза нового збройного конфлікту з грузинською армією, тому озброєння і техніка дислокованої у Гудауті бази залишається в розпорядженні абхазьких військових», — заявив «міністр закордонних справ» сепаратистів Сергій Шамба. За його словами, «Абхазія має можливості, зокрема й силові, щоб перешкодити виведенню озброєння з Гудаутської бази».

Утім, спостерігачі вважають, що сепаратистському режиму Ардзінба зброя потрібна не так для ведення бойових дій проти грузинської армії, як для залякування населення, яке залишилося в Абхазії.

Невдоволення режимом Ардзінба зростає буквально на очах, на території бунтівної автономії по суті запроваджено комендантську годину. Влада вже пригрозила закриттям єдиної хоч трохи незалежної газети «Нужная газета», яка опублікувала низку інтерв'ю з ідеологічними противниками Ардзінба. Населення Абхазії, не задоволене політикою нинішньої сухумської влади, останнім часом вдається до дедалі рішучіших форм протесту. Як повідомило джерело, близьке до уряду сепаратистів, найближчим часом у селі Лихни плановано провести багатолюдний мітинг, на якому прості люди висловлять свій протест проти курсу сухумської влади, що обернувся розгулом злочинності та погіршанням умов життя більшості населення республіки.

А в Сухумі грабують уже і членів сім'ї самопроголошеного президента Ардзінба. За інформацією того самого джерела, нещодавно в Сухумі вчинено розбійний напад на дочку Владислава Ардзінба. Грабіжники забрали в неї золоті прикраси та велику суму готівкових грошей. Прикметно, повідомляє джерело, що це вже третє пограбування найближчих родичів Ардзінба з початку нинішнього року.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Щоб не розслаблялися

Віце-канцлер, міністр закордонних справ Німеччини Йошка Фішер на зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою висловив надію на успіх конференції країн — донорів Чорнобильського фонду «Укриття» на початку липня в Берліні. Водночас віце-канцлер зазначив: у ФРН «різні погляди» порівняно з українською стороною щодо використання атомної енергетики. І нагадав, що Німеччина прийняла рішення закрити свої АЕС. Йошка Фішер також підкреслив: було б «дуже нерозумно» з його боку, якби він наперед дав відповідь на запитання, скільки країни-донори, зокрема ФРН, виділять грошей на розв'язання чорнобильської проблеми, бо це могло б «розслабити» в контексті виділення грошей.

Нинішні переговори пана Фішера з Прем'єр-міністром України та міністром закордонних справ розцінюють і як важливий етап підготовки до двосторонніх консультацій на найвищому рівні в Лейпцигу, намічених на 11—12 липня.

Свято ікебани

Завтра ввечері в Українському домі відбудеться демонстрація традиційного японського мистецтва ікебани. Майстер школи «Ікенобо» Мідорі Ямада вже не вперше приїжджає до Києва. Але цього разу разом з нею своє мистецтво покаже професор школи Уєцухара Масато. Організатори свята квітів — Посольство Японії в Україні та благодійний фонд «Далекий Схід».

■ Каїр

Мало не диво

72-річна Аміна Мухаммед, уродженка провінції Аль-Гарбійя, що на заході від столиці Єгипту, народила одинадцяту дитину. А попередню Аміна народила понад 30 років тому. Тепер у неї вже 20 онуків.

■ Вашингтон

На Марсі є вода?

Спеціалісти НАСА виявили ознаки наявності води під поверхнею Марса. На фотографіях видно протоки та русла. За припущеннями вчених, вода може існувати в пористих скельних породах, що залягають на глибині кількасот метрів під поверхнею Марса.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Привид ходить по крамницях, привид дефіциту

(Початок на 3-й стор.).

Хоч так, хоч інакше, а без Пальмірського і Чортківського цукрозаводів не обійдеться. Адже то подейкують про рекорд у 312 тисяч тонн перероблених буряків, який поставили позаторік чортківці, очолювані Степаном Атаманчуком, то кажуть, що завдяки мало не сотні довколишніх господарств у зоні бурякосіяння пальмірці торік виробили більш як 38,5 тисячі тонн білого піску. Так і є. Як правило, перебільшують самі дотепники. Кажуть, що орендовані ВАТ «Пальміращукор» землі — забобонні, бо довгоносик посіви не нищить. Ще й як нищить! Але директор ВАТ Олександр Саранюк парирує: «Якби ви знали, скільки коштують оті забобони»...

У ДП «Укррос-цукор» і рахують, і враховують усе. Цієї весни забобонної (орендованої) землі в зоні бурякосіяння Пальмірського цукрозаводу — на півтисячі гектарів більше, ніж було. На десятки більше і господарств. Зоною бурякосіяння можна вважати 14 тисяч гектарів. І от лише на засоби захисту рослин цієї весни витрачено 300 тисяч доларів. Звісно, не всім такі «забобони» по кишені. Галузь втратила від заморозків і шкідників щонайменше 67 тисяч гектарів, і реальний врожай цукрових буряків дехто оцінює щонайбільше у 12 мільйонів тонн.

На Пальмірському цукрозаводі кажуть: коли б знати за що боротися. При цьому мають на увазі і ступінь цукристості, від якої майже на 50 відсотків залежить ціна кінцевого продукту заводу, і коефіцієнти обміну готового продукту на енергоносії. Торік чимало переробників за природний газ сплачували подвійну ціну. Але не Пальмірський і Чортківський цукрозаводи, де енергозбереження стало культом. І де, розраховуючись грошима, заощаджували 15—20 доларів на кожній тисячі кубометрів газу. Однак з огляду на подорожчання імпортованого природного газу і дефіцит нафтопродуктів на ринку заводчани готуються до гіршого. І не тільки вони.

Подейкують, що дехто з кураторів галузі розпочав активні переговори про завезення готового тростинного цукру з Білорусі. Про квоту на імпорт в Україну тростинного цукру вже почули на Кубі. Одне слово, дефіцит цукру в нашій країні не пройде. Але його привид ходитиме за нами по п'ятах ще довго на ринках кондвиробів, безалкогольних напоїв, молочних продуктів, у бакалейних відділах магазинів і між прилавками продовольчих ринків.

Сергій ВЛАД.
Фото Володимира ФАЛІНА.

«Золотоверхий Київ» представляє: Євген Станкович

Вчетверте пролунали прекрасні хорові концерти хор-фесту «Золотоверхий Київ», заснованого у 1997 році Головним управлінням культури Києва та Фондом сприяння розвитку мистецтв з ініціативи камерного хору «Київ».

Шанувальники хорового співу вже оцінили змістовні програми попередніх фестивалів, які присвячувалися сучасним українським композиторам: В. Степурку — «Той дивний світ», Ю. Алжнєву — «Пробудження», Л. Дичко — «Відлуння віків».

Четвертий фестиваль представив програму видатного українського композитора сучасності Євгена Станковича — «До Тебе, Господи, взиваю». Ім'я Євгена Станковича широко відоме в усьому світі і назване серед кращих композиторів XX століття.

Увесь хор-фест (він тривав незабутні чотири дні) — і репетиції, і концерти в Михайлівському Золотоверхому соборі, і концерти в Національній філармонії, Будинку вчителя, Театрі на Липках — перетворився на грандіозне свято хорового мистецтва. Микола Гобдич —музичний директор фестивалю, його рушійна сила, натхненний організатор — усі свої зусилля спрямував на те, щоб на високомистецькому рівні представити надбання національної культури. За це йому шана і подяка.

Вісім хорових колективів з різних регіонів України показали вишукані хорові програми від XVI ст. до наших днів. На хор-фест, як і на попередні фестивалі, на запрошення М. Гобдича з'їхалися кращі хормейстери з міст України (понад 25 осіб). Це — справжнє хорове сузір'я сучасної музичної культури.

Розпочав хор-фест виступ камерного хору «Воскресіння» Свято-Воскресенського Кафедрального собору (Рівне) — диригент Олександр Тарасенко. Концерт проходив у Михайлівському Золотоверхому соборі і був прекрасною прелюдією до фестивалю. Він, як і наступний його концерт у Будинку вчителя, вразив слухачів, яких захопило справжнє звукове диво, створене талановитим диригентом Олександром Тарасенком.

Вдало показали свої програми муніципальний хор «Хрещатик» (диригент Л. Бухонська), камерний хор «Таврійський благовіст» Кримської державної філармонії (диригент В. Ніколенко).

Окремою яскравою сторінкою фестивальних програм став концерт гостя фестивалю — Чоловічої хорової капели України ім. Л. Ревуцького. Цей виступ показав по-новому уславлений український хор. Богдан Антків —художній керівник та головний диригент капели та його помічники-однодумці Юрій та Володимир Курачі — розкрили на хор-фесті багаті виконавські можливості сучасного чоловічого хору.

Духовні твори в аранжировці В. Степурка та І. Небесного полонили слухачів своєю вишуканістю. Створенню осібного тембрового колориту чоловічого хору сприяє його прекрасний голосовий склад, володіння майстерністю співу.

Кульмінаційними концертами фестивалю «Золотоверхий Київ» стали два дні музики Євгена Станковича. До його програми ввійшли і прем'єрні композиції, і твори минулих років. Такого широкого показу хорового доробку нашого відомого композитора ще ніколи не було. І тому концерти викликали справжній ажіотаж у київської публіки.

Завдяки хор-фесту ми відкрили для себе могутнього «хорового» Євгена Станковича — як видатного майстра хорових фресок, хорових симфоній, хорових концертів, хорової опери. Хорові псалми, які пролунали у філармонічному концерті, — це прем'єрне виконання творів, написаних для цього фестивалю. У цьому концерті Є. Станкович розкрився як сучасний майстер хорового письма і в кожному з трьох псалмів хор-виконавець по-своєму підійшов до інтерпретації музики цього композитора. Мабуть, тому канонічні тексти отримують особливе «станковичівське» лірико-психологічне забарвлення і наповнюються осібним внутрішнім піднесенням. Це особливо проявилося у виконанні хору «Павана». Людмила Байда — відомий хоровий майстер. Для Псалма Є. Станковича вона знайшла неповторне просвітлене звучання.

Значним і вагомим у концерті було виконання «Панахиди за померлими з голоду». Цей твір вражає своєю музичною силою, масштабністю, фресковістю хорового та оркестрового звучання. Як справжній народний реквієм він був сприйнятий в концерті хор-фесту.

Це монументальне полотно виконали Народний хор ім. Г. Верьовки (художній керівник А. Авдієвський), хор Національного радіо України (художній керівник В. Скоромний), Національний симфонічний оркестр України (диригент В. Сіренко). Неперевершеною солісткою виступила Ніна Матвієнко.

Зовсім інший концерт у Театрі на Липках. Микола Гобдич як диригент хору «Київ» давно експериментував у жанрі хорового театру. І ось — продовження пошуків виразності та підсилення впливу художнього твору на слухача. М. Гобдич для виконання одного з найскладніших хорових творів Є. Станковича — «Симфонії-диптиху» на вірші Т. Шевченка використовує слайдо-фільм «Оптичного театру Нагорного», проте органічної єдності між звучанням музики і відеорядом досягнути не вдалося. Але надалі така співпраця може дати цікаві творчі результати. І ось давноочікувана прем'єра Є. Станковича «Купало» (друга дія з фольк-опери «Цвіт папороті», яка була створена в 1978 р. Через чиновницькі перепони її концертне виконання затрималося до 1985 року). Я називаю виконання цього твору прем'єрою тому, що, на мою думку, це своєрідна музична версія М. Гобдича. Він переклав твір на академічний хор (фольк-опера була написана для Народного хору ім. Г. Верьовки), включив аранжування для ударних інструментів Г. Черненка і віддав усе під владу режисера Василя Вовкуна.

М. Гобдичу і В. Вовкуну вдалося створити яскраве народно-музичне сценічне дійство. В ньому переплітаються талановита музика Є. Станковича і яскравість виконавського мистецтва М. Гобдича та його хору. Але не все ще вдалося її постановникам, зокрема, є зауваження до пластичного рішення хорових номерів. Мені здається, що це врахується в подальшій роботі над цим видатним твором.

Фестиваль «Золотоверхий Київ» завершився на високій ноті Молитви. Він приніс багато неповторних хвилин спілкування з мистецтвом хорового співу, з музикою видатного українського композитора Євгена Станковича, якого нагороджено Орденом Святого Володимира за розвиток духовної культури. «Золотоверхий Київ» став великою подією сучасної хорової музики, яка відкрила слухачам безцінні скарби української хорової культури.

Галина СТЕПАНЧЕНКО.

Правильним шляхом простуєте, панове

Фармацевтична компанія «Лікхім» добре відома в Україні

Колись відстало-недоладна вітчизняна фармпромисловість нині дивує багатьох своїми небувалими темпами розвитку. І це при тому, що ринок ліків у країні чи не найбільш насичений, конкуренція — надзвичайно жорстока.

А скринька, тим часом, відчиняється дуже просто. Фармацевтичні фірми дедалі більше й частіше (на відміну від інших галузей промисловості) випускають лікарські засоби, котрі нічим не поступаються широко відомим зарубіжним аналогам. Приміром, не так давно харківський завод фармацевтичної компанії «Лікхім» упровадив у виробництво чергову серію медпрепаратів, які мають замінити імпортні поставки. Їх випуск становитиме не менш як пів-мільярда таблеток на рік. За обсягами виробництва — це поки що так зване середнє підприємство. Однак його темпи зростання вражають: порівняно з показниками минулого року — близько 400 (!) відсотків.

Фармацевтична компанія «Лікхім» добре відома в Україні передусім як фірма, створена в роки незалежності, як то кажуть, з нуля, котра все-таки протягом кількох років посіла міцні позиції на ринку вітчизняних виробників ліків завдяки насамперед нетрадиційному для нових українців підходу до бізнесу. Прибуток компанії «Лікхім» спрямовувала і спрямовує не на зарубіжні банківські рахунки, а на створення власного виробництва. За шість років існування ЗАТ «Лікхім-Харків» як дочірнього підприємства компанії, споруджено не тільки новітні виробничі потужності, а й впроваджено у виробництво більш як десять колись дефіцитних і до останнього часу досить дорогих медпрепаратів. Ще майже десять аналогів високоефективних препаратів зарубіжних розробок буде поставлено на виробничий потік найближчим часом.

— Хоча головний офіс нашої компанії — у Києві, для організації виробничої бази обрано було все-таки Харків, — каже директор фармзаводу Вадим Демехін. —Перевагу харківському регіону надано не випадково. Саме тут зосереджено фармацевтичну науку України, розташовано численні провідні підприємства галузі, діють Державний науковий центр лікарських засобів, Фармакопейний комітет. Цей чинник не можна не враховувати, якщо працювати на перспективу, на те, щоб Україна посіла гідне місце серед світових виробників лікарських засобів. Саме таку позицію обстоює керівник нашої компанії Валерій Печаєв. До цієї ж мети прагне й весь наш трудовий колектив.

Комусь може здатися, що негоже фармацевтичній галузі країни, і передусім її провідним підприємствам, ставати на шлях «копіювання» чужоземних розробок. Мовляв, то справа безперспективна, помилкова, учорашній день світової фарміндустрії. Однак, як твердять фахівці, така загальноприйнята практика для більшості країн—виробників ліків. До того ж Україні сьогодні не по кишені витрачати мільйони на розробку і апробацію власних лікарських засобів. Хоча, безперечно, багато які наукові пошуки наших учених-фармацевтів того варті. Водночас власне виробництво так званих генериків дає змогу піднести на вищий якісний рівень, що відповідає міжнародним стандартам, технологію виробництва медпрепаратів, витіснити зарубіжних виробників і в такий спосіб фінансувати розвиток вітчизняної, а не західної фармпромисловості.

Підтвердження того, що такий напрям є оптимальним для розвитку не тільки фармацевтичної галузі, а, либонь, і багатьох інших — шукати довго не треба. Ось-ось на повну потужність запрацює «лікхімівський» цех з виробництва медичних свічок, яких в Україні раніше взагалі не виготовляли. На наступному етапі —спорудження цеху з виготовлення ін'єкційних препаратів.

— Навряд чи вітчизняній фармпромисловості буде колись під силу виробляти всі відомі у світі лікарські засоби. Та й ставити собі таке завдання безглуздо. Міжнародний розподіл праці існує й існуватиме. Та робити максимум можливого ми просто мусимо, — сказав на завершення розмови Вадим Демехін.

Сьогодні на харківському заводі «Лікхім» працює майже сто осіб. Середня зарплата — 400 гривень. Немає сумнівів, що й ці показники в недалекому майбутньому буде примножено.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Просто в точку!

У донецькій Асоціації «Темп» створено унікальний діагностичний комплекс

Унікальний діагностичний комплекс «Ремег» винайдено в Донецьку. Співавторами його стали закрите акціонерне товариство «Асоціація «Темп», госпіталь Сітько МРТ та науково-дослідний центр квантової медицини. Комплекс дає змогу проводити дослідження стану пацієнта з огляду на його схильність до тих чи інших захворювань, дібрати рецепт біологічно активних точок для впливу з урахуванням індивідуальних біоритмів. Створення нового обладнання стало новим проектом Асоціації «Темп», яка свого часу об'єднала оборонні підприємства області.

Не секрет, що найкращі мізки в нашій країні завжди працювали на оборону. А в мирному, так би мовити, житті ці люди займаються найгуманнішою в світі справою — лікують людей. Завдяки застосуванню мікрохвильової резонансної терапії у госпіталі Сітько МРТ лікують (і не безуспішно, чому підтвердження — потік пацієнтів з усієї області та України) захворювання імунної, ендокринної, нервової, дихальної, сечостатевої систем, опорно-рухового апарату, захворювання хребта, шлунково-кишкового тракту, кровообігу та багато інших. Їх перелік зайняв би не одну сторінку. А тому читачам, яких зацікавила ця інформація, радимо звертатися безпосередньо до госпіталю. Будьте впевнені, вам допоможуть.

— Досвід нашого госпіталю, показав, що без науково-практичної бази неможливо рухатися далі, — каже президент ЗАТ «Асоціація «Темп» Микола Казаков. — Тому черговим конверсійним проектом стало створення діагностичної і лікувальної апаратури нового покоління. За нашим планом нові компактні апарати створюють учені й фахівці колишніх військових підприємств Донецька, Києва, Харкова. Цю апаратуру мають і філіали госпіталю в містах Костянтинівка, Одеса, Жданівка, Тельманове, а також поліклініка управління внутрішніх справ Донецька та обласна лікарня профзахворювань. До речі, такі філіали — це теж крок у створенні системи, яка застосовує унікальний безмедикаментозний метод мікрохвильової резонансної терапії. Такий метод унеможливлює інфікування під час лікування, а термін одужання скорочується у 5—10 разів.

І ось, нарешті, зусилля дослідницької групи визнано фахівцями: діагностичний комплекс «Ремег» захищений патентами України (№ 23748А) та Росії (№ 2123318) і має український сертифікат відповідності. А чергові досягнення в галузі квантової медицини підсумує традиційна, цього разу вже п'ята, науково-практична конференція, яка відбудеться в Донецьку восени.

Новим напрямом у роботі госпіталю стало створення кабінетів мікрохвильової резонансної терапії в інших лікувальних закладах та на підприємствах. Зокрема, незабаром такий кабінет з'явиться в обласному госпіталі для ветеранів війни в Мар'їнці. Зацікавленість виявили також декілька промислових підприємств. Укладаючи договори із замовниками, Асоціація «Темп» бере на себе не лише постачання та гарантійне обслуговування обладнання і програмного забезпечення, а й навчання медичного персоналу роботі на апаратурі. Між іншим, шановні керівники підприємств, у такому кабінеті можуть оздоровлюватися та проходити курс лікування і ваші працівники. Чергова група медиків розпочне навчання 30 липня. Про подробиці дізнавайтеся за телефонами в Донецьку: (062) 3377669, 3377715.

Ліна КУЩ.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО,
Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311112.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України:
01008, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37,
441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України